

Svalövs kyrka

55.9244, 13.1053

När Svalövs nuvarande kyrka invigdes 1878 ersatte den en gammal medeltidskyrka från 1175, uppförd av Mårten Stenmästare, som också varit med om att bygga domkyrkan i Lund.

Under medeltidens lopp kom Svalövs socken till allra största delen att tillhöra munkarna på Herrevadskloster. Något som bland annat framgår av bynamnet Munkagårda.

När befolkningen ökade starkt under 1800-talet blev den gamla kyrkan med sina 180 sittplatser för trång i en församling med 1100 invånare. Den beskrevs också som osund och fuktig, torftig i fråga om utstyrelse och dåligt underhållen. Ägarna till Axelvolds säteri, av ätten Berg von Linde, hade sedan 1760 patronatsrätten över Svalövs kyrka. Patronus hade att svara för kyrkans underhåll och hade också rätt att tillsätta kyrkoherde. För detta uppbar han ersättning från församlingsborna. Han vägrade att bekosta en ny kyrka, men efter en tvist med församlingen träffades en överenskommelse som innebar att han fick betala 6000 riksdaler varefter hans patronatsrätt avskaffades. Man lät uppföra den nya kyrkan på andra sidan vägen, och när den gamla kyrkan revs användes materialet till den nya. Totalt gick det åt 30.000 tegelstenar. Bönderna fick utföra 300 körslor och torpare och husmän göra 260 dagsverken. Den nya kyrkan kostade drygt 40.000 riksdaler att uppföra.

Från den gamla kyrkan kommer också bland annat den medeltida dopfunten och kyrkklockan. Dopfunten brukar höras till den så kallade Mörarpsgruppen, en grupp om sex dopfuntar med liknande stildrag som alla finns inom två mils radie från Herrevadskloster.

Det tillhörande dopfatet är från 1647.

Även orgelharmoniet kom från den gamla kyrkan. Den skänktes till kyrkan 1860 av friherrinnan Eva Berg von Linde och var sedan var i bruk fram till 1895, då kyrkan fick en ny orgel. På kyrkans 100-årsdag invigdes kyrkans nuvarande orgel som är tillverkad av Mårtenssons orgelfabrik. Denna orgel står bakom den ursprungliga orgelfasaden från 1895, ritad av arkitekt Gustaf Lindgren.

Flera andra inventarier återfinns på museum i Lund, bland annat en madonnabild från den gamla medeltidskyrkan, den så kallade "Svalövsmadonnan".

Till den nya kyrkan inköptes en kopia av Bertel Thorvaldsens Kristusbild, men de flesta inventarier i den nya kyrkan är gåvor till kyrkan.

Predikstolen med de fyra evangelisterna snidade i trä skänktes av kyrkoherde Josua Colliander.

Glasmålningarna i koret är en gåva av riksdagsman Per Bondesson och hans maka.

Även en av de tre ljuskronorna av mässing är skänkt av Per Bondesson.

Syföreningar har skänkt altarmattan och kormattan designad av textilkonstnären Ingrid Dessau som är bördig från Svalöv, samt en dopkanna i silver och passionsdramat i keramik som är skapad av konstnären Ulla Frick i Billinge. Kyrksilvret stals 1980 men har kunnat ersättas med repliker.

När kyrkan restaurerades 1969 fick Kristusbildens sin nuvarande röda bakgrund.

Källor:

Webb: Svalövsbygdens församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Pdf: "Svalövs kyrka - Kulturhistorisk karaktärisering och bedömning". Lunds stift. Karl Johan Holmberg. 2015.

Bok: "Skånes kyrkor - En kulturhistorisk resa genom 1000 år". Caroline Ranby. ISBN 978-91-7545-204-3